

Artikel

De rol van de EU in het pensioenbeleid is ontstaan en geëvolueerd dankzij de interactie van een aantal factoren. De vergrijzing van de Europese bevolking die druk legt op de overheidsbegrotingen, een gemeenschappelijke munt die de lidstaten verplicht om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te verzekeren en het concurrentievermogen van de EU-economie in een geglobaliseerde wereld hebben allemaal bijgedragen tot het opnemen van het pensioenbeleid in de kern van de EU-agenda.

Reeds in 1971 werd een EU-richtlijn betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels aangenomen en sindsdien heeft de Europese Commissie haar wetgevende actie voortgezet in de uitoefening van het Verdrag inzake mobiliteit van de burgers en de interne markt. Academici en een aantal vertegenwoordigers van de financiële sector zijn echter erg kritisch geweest over de huidige stand van de pensioenmarkt. Gebrek aan schaalvoordelen en belastings belemmeringen enerzijds, en de toegenomen rol van bedrijfs en particuliere pensioenen in de toekomstige pensioenvoorziening anderzijds, hebben de lancering van innovatieve voorstellen geïnspireerd waarin wordt opgeroepen tot de integratie van de markt voor pensioenen in de EU.

Deze studie komt op de achterkant van het recente initiatief van de Europese Commissie gericht op het creëren van een Europese interne markt voor persoonlijke pensioenen. Door de versnippering van de particuliere pensioenen in de EU te erkennen, is deze studie bedoeld om een stap verder te gaan door het beantwoorden van volgende drie vragen: (i) wat zijn de barrières voor de grensoverschrijdende activiteit van individuele pensioen uitvoerders binnen de EU, (ii) wat zijn de gevolgen van deze belemmeringen voor de persoonlijke pensioenuitvoerders die, persoonlijke pensioenproducten binnen de EU (willen) verkopen, en (iii) wat zijn de mogelijke acties die op EU-niveau kunnen worden ondernomen om de grensoverschrijdende

activiteit van individuele pensioenen voor aanbieders te vergemakkelijken. Dit onderzoek heeft door middel van een enquête de opvattingen van 29 individuele pensioen uitvoerders die actief zijn in de EU verzameld. Respondenten schreven bijzonder belang toe aan de barrières die verwijzen naar verschillen tussen de lidstaten in de belastingstelsels, product design regels en eisen in de kennisgevings en goedkeuring procedures. Aanbieders onthulden dat deze fragmentatie invloed heeft op de efficiëntie van hun bedrijf, in het bijzonder door het ontstaan van schaalvoordelen te belemmeren en van hun beheer, administratie en distributiekosten te vergroten. Tot slot zijn de meeste respondenten van mening dat de beste oplossing die op EU-niveau kan worden genomen om de integratie van de particuliere pensioenen te bevorderen zou de oprichting zijn van een EU persoonlijk pensioen product dat, zodra deze in een lidstaat is goedgekeurd, zou in de hele EU kunnen worden verkocht, concurrerend met nationale persoonlijke pensioenproducten.

De bevindingen van het onderzoek benadrukken, vanuit het perspectief van de persoonlijke pensioenuitvoerders, het belang van het initiatief van de Europese Commissie in de totstandbrenging van een interne markt voor persoonlijke pensioenen. De resultaten laten met name zien dat de huidige, gefragmenteerde markt waarin persoonlijke pensioenuitvoerders opereren baat zouden hebben bij toekomstige EU-maatregelen die hun grensoverschrijdende activiteiten in de EU zouden kunnen vergemakkelijken. De uitkomsten van deze empirische oefening kan de Europese Commissie bijstaan bij de beoordeling van de meest geschikte maatregelen die in een toekomstig wetgevend initiatief op dit gebied in overweging moeten worden genomen.